

Lawina ruszyła, to nie koniec wojen

Wyznawcy idei „wiecznego pokoju”, być może z samym Donaldem Trumpem włącznie, uznali, że nie jesteśmy skazani na nieuchronne nadejście wojny światowej, skoro przywódcy polityczni mogą przełamać geopolityczny fatalizm nawet w tak zapalnej części świata, jaką jest Bliski Wschód. Czy jednak te nadzieje nie są oparte na bardzo kruchych podstawach?

Podpisane w Egipcie porozumienie pokojowe dotyczące Strefy Gazy oraz pełne wzniosłych chwil wystąpienie w izraelskim parlamencie, Knesecie, są bez wątpienia ogromnym triumfem amerykańskiego prezydenta Donalda Trumpa. W przemówieniu tym Trump powtórzył wcześniejsze zapowiedzi, że przed Bliskim Wschodem otwiera się nowy złoty wiek odbudowy, współpracy i harmonii oraz stwierdził, że oto zakończył kolejną już wojnę, tym razem ową straszną „wieczną wojnę” między Izraelem i otaczającym go arabskim światem.

Czy pokój w Gazie oznacza, że nie grozi nam wielka wojna światowa?

Wyznawcy idei „wiecznego pokoju”, być może z samym amerykańskim prezydentem włącznie, uznali, że zawarcie porozumienia pokojowego pokazuje, że nie jesteśmy skazani na nieuchronne nadejście jakiejś nowej wielkiej światowej wojny, a przywódcy polityczni mogą

przełamać geopolityczny fatalizm nawet w tak zapalnej części świata, jaką jest Bliski Wschód. Czy jednak te nadzieje nie są oparte na bardzo kruchych podstawach?

Izrael w ciągu dwóch lat osiągnął przy wsparciu Amerykanów większość swych strategicznych celów. Ale zapłacił też za to ogromną polityczną i moralną cenę. Znalazł się poza dobrem i złem, gdzie trudno jest samemu się zatrzymać. Obrazy i wieści ze Strefy Gazy nie znikną z pamięci społeczeństw i polityków, szczególnie w państwach arabskich. A rodząca się pozycja hegemonialna Izraela w regionie będzie budzić strach, ale także skrywane na przyszłość pragnienie odwetu.

Świat się rozpada, a na jego gruzach rozpychają się agresywne potęgi

Kiedyś, by zakończyć II wojnę światową, Ameryka i jej zachodni sojusznicy także musieli znaleźć się poza dobrem i złem. Dywanowe naloty w celu anihilacji niemieckich miast i ich ludności czy potworny los Hiroszimy i Nagasaki były tego bezpośrednim owocem. Potem jednak Zachód wykonał gigantyczną pracę, aby zbudować nowy instytucjonalny ład świata, powstrzymujący na ponad pół wieku rozlanie się totalnej przemocy.

Marek A. Cichocki

Felieton ukazał się w dzienniku „Rzeczpospolita”

Przeczytaj inne felietony Marka A. Cichockiego

